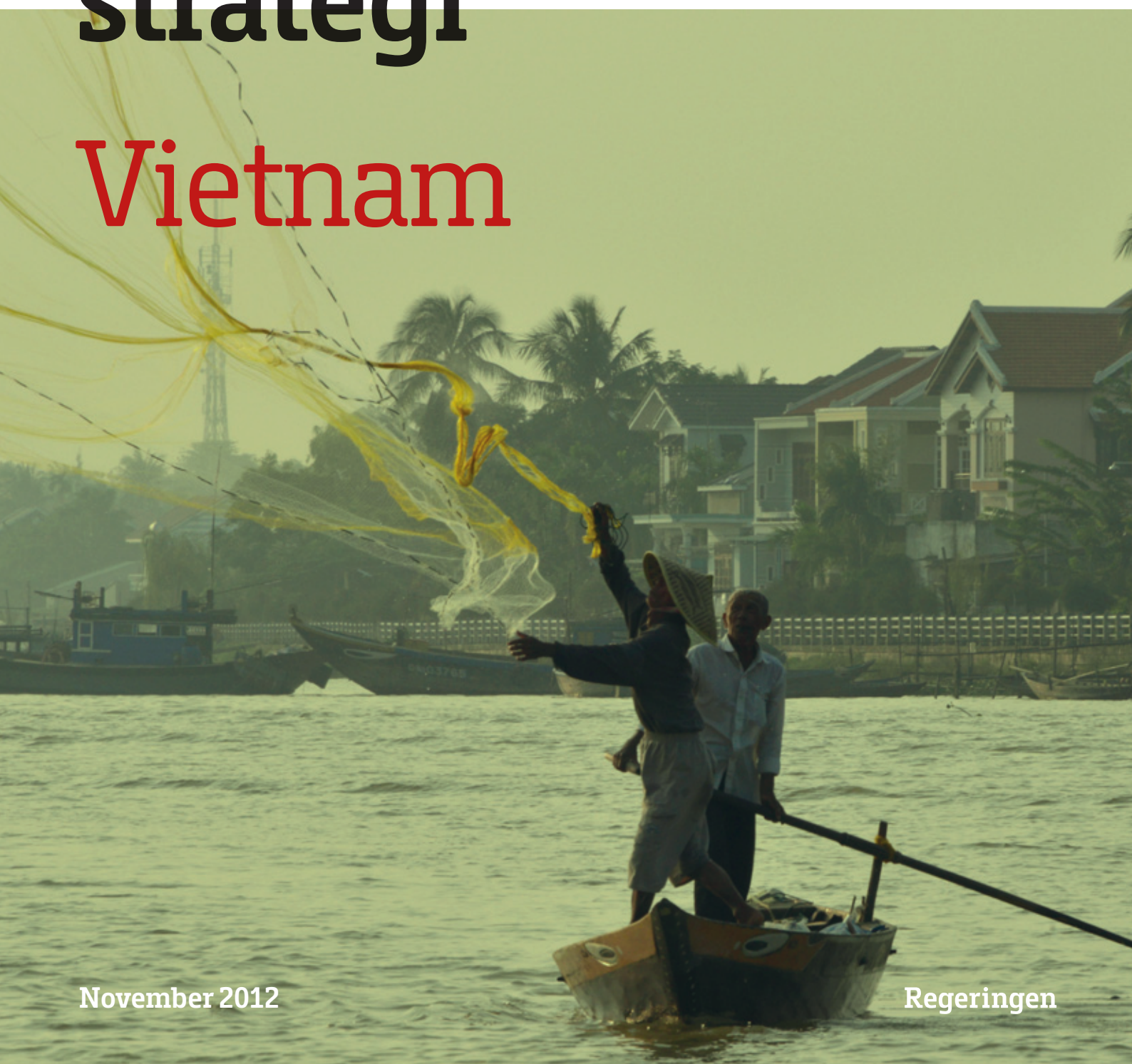

Vækstmarkeds- strategi

Vietnam

November 2012

Regeringen

Indhold

1. Regeringens vision for et styrket fokus på Vietnam	3
1.1 Fra bistand til business	4
1.2 Danmarks eksport til Vietnam	5
2. Muligheder og udfordringer i Vietnam	6
3. Grøn vækst	8
4. Landbrug, fiskeri og fødevarer	10
5. Sundhed og velfærd	12
6. Uddannelse	13
7. Corporate Social Responsibility	15
 ANNEX: Handlingsplan	 17
Grøn vækst – generelt	17
Grøn vækst – vand	17
Grøn vækst – vedvarende energi	17
Grøn vækst – energieffektivitet	18
Grøn vækst – affaldshåndtering -ressourceeffektivitet	18
Landbrug, fiskeri og fødevarer	19
Sundhed og velfærd	20
Uddannelse	21
Corporate Social Responsibility	22
Andre tiltag	23

1. Regeringens vision for et styrket fokus på Vietnam

Forholdet mellem Danmark og Vietnam er under forandring. Vietnam har indtil for få år siden været blandt de største modtagere af dansk udviklingsbistand. Samtidig har Vietnam i det seneste årti udviklet sig til at være blandt verdens hurtigst voksende økonomier samt til at spille en mere aktiv udenrigs-politisk rolle, navnlig i Asien. Det har åbnet en række nye muligheder for samarbejde mellem Danmark og Vietnam, herunder i forhold til at styrke de kommercielle relationer mellem landene.

Vietnam har leveret imponerende vækstrater gennem de sidste to årtier med en gennemsnitlig vækst i perioden på 7 pct. Samtidig er Vietnam med et befolkningsgrundlag på knap 90 mio. indbyggere verdens 13. største land målt på befolkningsstørrelse. Bl.a. på den baggrund har Vietnam naturligt placeret sig i gruppen af lande, der går under betegnelsen "Next Eleven" - verdens vækstøkonomier sammen med BRIK-landene.

Vietnams høje økonomiske vækst kan navnlig tilskrives det forhold, at Vietnam med sine relativt lave lønninger har været et attraktivt produktionsland for mange udenlandske virksomheder, der har valgt at anvende Vietnam som outsourcing land. Vietnam har været i stand til at tiltrække betydelige udenlandske investeringer, især inden for tekstil og beklædning, samt fodtøj- og elektronikindustrien.

Den økonomiske vækst skal også ses i lyset af normaliseringen af Vietnams handelsrelationer med USA samt Vietnams indtræden i WTO i 2007, der har givet Vietnam øget adgang til de store eksportmarkeder samt tiltrukket udenlandske investeringer inden for nye sektorer, bl.a. detailhandel og ejendomsmarkedet.

Der er i 2012 indledt forhandlinger mellem EU og Vietnam om indgåelse af en frihandelsaftale. Vietnam bliver dermed efter Singapore og Malaysia det tredje vækstland i ASEAN, som EU har indledt frihandelsforhandlinger med. En sådan aftale vil kunne styrke dansk erhvervslivs muligheder for samhandel med Vietnam som følge af bl.a. reduktion af toldsatser og fjer-

nelse af handelsbarrierer. EU og Vietnam underskrev allerede i juni 2012 en Partnerskabs- og Samarbejdsaftale, som har til formål at etablere en omfattende og ambitiøs ramme for den bilaterale dialog. Aftalen fokuserer bl.a. på politisk samarbejde samt en række sektorer af fælles interesse, heriblandt fremme af handel og investeringer, videnskabeligt og teknologisk samarbejde, klimaforandringer, miljø, naturressourceforvaltning, energi, uddannelse, kultur, landbrug, fiskeri, sundhed mv.

Vietnam har i de sidste par år oplevet en afmatning i den økonomiske vækst på lige fod med de fleste øvrige lande i Asien. På trods heraf er det forventningen, at Vietnam også fremover vil høre til blandt de hurtigst voksende økonomier i Asien med gennemsnitlige årlige vækstrater på ca. 6-7 pct. fra 2014. Det vil imidlertid kræve en omstilling i den vietnamesiske økonomi, hvor man bevæger sig væk fra den lavtlønsbaserede eksportmodel til opbygning af nationale industrier, der kan skabe større værditilvækst. Det vil også kræve markante investeringer i udbygning af infrastrukturen, et kvalitetsløft i uddannelsessystemet samt omstilling til en mere bæredygtig og grøn økonomi. Dette er alle områder, hvor dansk erhvervsliv har stærke kompetencer.

Fremvæksten af en middelklasse i de større byer skaber grobund for en mere forbrugsdrevet økonomi. Befolkningstallet ventes at runde 100 mio. indbyggere i 2020. Hertil kommer, at mere end halvdelen af befolkningen er under 30 år. Der er udsigt til en tredobling af BNP per indbygger frem til 2020, men Vietnam vil stadig være blandt de fattigere vækstmarkeder, og befolkningens købekraft befinder sig fortsat på et lavt niveau sammenholdt med de øvrige vækstøkonomier. Der er imidlertid stor forskel på købekraften mellem by- og landområder i Vietnam. Den øgede købekraft i de større byer giver sig udslag i en stigende efterspørgsel efter høj kvalitetsprodukter og vil åbne nye markedsmuligheder for danske virksomheder.

Regeringens mål i femårsperioden 2011-2016 er at fordoble den danske basisvareeksport til Vietnam. Det er baseret på en forudsætning om en økonomisk vækst i Vietnam på 6-7 pct. om året.

For at opfylde målet vil regeringen arbejde for et styrket kommercielt samarbejde med Vietnam inden for en række områder, hvor den stigende efterspørgsel matcher de danske styrkepositioner. Det gælder bl.a. inden for energi- og miljøområdet, sundhed, uddannelse, skibsfart og fødevarerområdet.

Der ligger i regeringens generelle vækstmarkedsstrategi en række tværgående tiltag, som selvsagt også vil blive forfulgt i forhold til Vietnam. Det handler indledningsvis om at styrke dels forbindelserne med vækstmarkederne via relationsopbygning, dels den løbende dialog med danske virksomheder om erhvervslivets behov.

Dernæst fokuseres på eksportfremmeindsatsen. Konkret prioriteres de fælles eksportfremstød mod regeringens satsningsområder, 50 pct. af midlerne til fremstød øremærkes BRIK-markederne og vækstmarkederne, og det tilsikres, at andelen af SMVer, der benytter fremstødsordningen, øges eller som minimum fastholdes. Det handler også om at videreudvikle programmerne Eksportstart Vækst og Vitus Vækst, der leverer skræddersyet og individuel rådgivning til danske SMVer på vækstmarkederne, så endnu flere SMVer får succes på de nye markeder. Et yderligere eksportfremmemål er at styrke lokal tilstedeværelse på vækstmarkederne (f.eks. med fokus på sektorekspertise og CSR) samt udvikle programmer, der understøtter fælles salgsindsatser målrettet konkrete og større forretningsmuligheder på vækstmarkederne. Regeringen vil desuden styrke rådgivningen om finansiering på udvalgte vækstmarkeder for at facilitere tilvejebringelse af nødvendig finansiering for danske eksportører.

For at nedbringe de barrierer, som danske virksomheder står overfor i Vietnam, vil regeringen styrke det aktive arbejde i markedsadgangskomiteen i EU. Derudover vil Danmark gøre brug af de internationale forhandlinger om frihandel, af bilaterale møder samt styrke rådgivningen til virksomhederne for at fremme vilkår og rammebetingelser for danske aktører på vækstmarkederne. Regeringen vil via den samlede markedsføringsindsats gennemføre konkrete tiltag rettet mod vækstmarkederne, herunder øge kendskabet til danske produkter, løsninger og styrkepositioner.

Endelig vil regeringen fremadrettet styrke uddannelsessamarbejdet med Vietnam. Der er allerede indhøstet positive erfaringer på området, og der er et presserende behov for at styrke kvaliteten af uddannelserne i Vietnam.

1.1 Fra bistand til business

Vietnams imponerende vækstrater gennem de sidste to årtier har medvirket til en markant fattigdomsreduktion og dermed sikret bedre levevilkår for en stor del af befolkningen. Mens 58 pct. af befolkningen i 1993 levede under fattigdomsgrænsen, er tallet i dag under 10 pct.

I mange år har den danske udviklingsbistand været omdrejningspunktet for de bilaterale relationer mellem Vietnam og Danmark. Vietnam blev udvalgt som program-samarbejdsland i 1993, og alene i perioden 1999-2011 har Vietnam modtaget ca. 5,6 mia. kr. i udviklingsbistand fra Danmark. Bistandssamarbejdet har bidraget til at udbrede kendskabet til Danmark og danske styrkepositioner i Vietnam. I takt med Vietnams økonomiske og sociale udvikling har forholdet mellem Danmark og Vietnam udviklet sig til i dag at være kendetegnet ved et bredere samarbejde, der spænder over politiske, kulturelle og kommercielle anliggender.

I 2006 blev Vietnamfonden (Danish Cultural Development and Exchange Fund) etableret fra dansk side som en kulturel satsning indenfor dansk udviklingsbistand med henblik på at støtte den vietnamesiske kunstscene og kulturudvekslingen mellem Danmark og Vietnam. H.M. Dronningens statsbesøg i 2009 affødte en underskrevet kulturaftale mellem de to lande, der yderligere har styrket den kulturelle udveksling mellem landene. Det store danske udviklingsengagement har været en medvirkende faktor til, at dansk erhvervsliv i dag er repræsenteret med et relativt stort antal virksomheder i Vietnam. I dag er der ca. 130 danske virksomheder etableret i landet. Mange af virksomhederne har gjort brug af de forskellige offentlige erhvervsinstrumenter, som har været stillet til rådighed i Vietnam. De omfatter bl.a. Danida Business Partnerships, Danida Business Finance, Industrialiseringsfonden for Udviklingslande (IFU) og Eksportkreditfonden.

Det mangeårige udviklingsengagement inden for en række sektorer har været en god platform for udvikling af kommercielle relationer mellem Danmark og Vietnam. Det gælder f.eks. inden for fiskerisektoren, hvor Danmark har medvirket til at skabe arbejdspladser og indtægter for fattige befolkningsgrupper. I dag bevæger samarbejdet mellem Danmark og Vietnam sig i en kommerciel retning. Med den igangværende etablering af OPP partnerskabet

Vietnam-Denmark Aquaculture Technology Transfer Centre (VIDATEC) er der lagt op til at styrke viden- og teknologioverførsel fra Danmark til Vietnam og hermed bidrage til en fortsat bæredygtig udvikling af akvakultur industrien i Vietnam.

Endvidere har den danske udviklingsbistand på vand- og sanitetsområdet betydet forbedrede levevilkår for mere end én million fattige mennesker. Det har også ført til opbygning af tætte relationer til myndighederne på området, hvilket er et godt udgangspunkt for danske virksomheders kommercielle bestræbelser.

Udviklingen hen imod et bredere funderet samarbejde mellem Danmark og Vietnam afspejles også i den dansk-vietnamesiske partnerskabsaftale, der ventes indgået under den vietnamesiske præsident Sangs besøg i Danmark, formentlig i 2013. Aftalen udgør en samlet ramme for det fremtidige danske engagement med Vietnam. Aftalen lægger op til en styrket politisk dialog og samarbejde, et udvidet og socialt ansvarligt kommercielt samarbejde, herunder inden for de områder som er omfattet af regeringens vækstmarkedsstrategi, samt et bredere samarbejde inden for kultur og uddannelse.

1.2 Danmarks eksport til Vietnam

I 2011 var Vietnam Danmarks 50. største eksportmarked samt Danmarks ottende største eksportmarked i Asien. Vietnam er altså fortsat en relativ lille importør af danske varer med under 0,2 pct. af Danmarks samlede eksport. Men væksten har været markant.

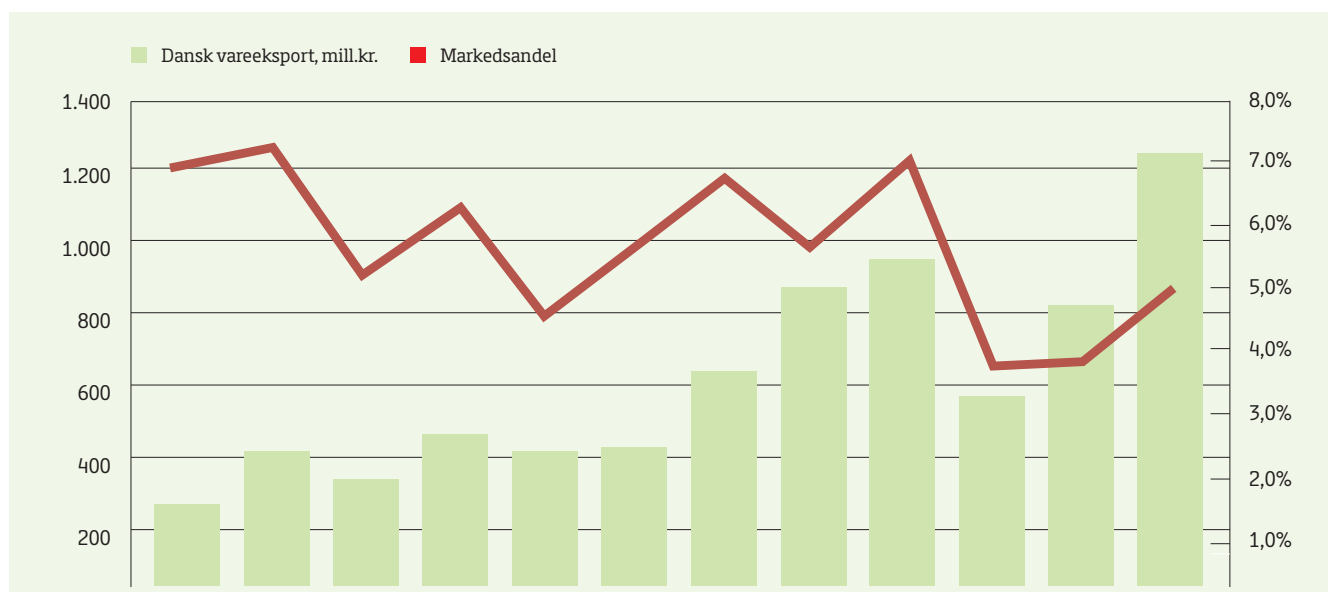
I 2005 var Danmarks eksport af varer til Vietnam 422 mio. kr. og var i 2011 øget til over 1,2 mia. kr. Dette svarer til en vækst på næsten 200 pct.

Hvis man sammenholder Danmarks vareeksport til Vietnam med sammenlignelige EU-landes eksport til Vietnam (referencegruppe omfattende: Belgien, Finland, Nederlandene, Sverige, Tyskland og Østrig) har den danske markedsandel været svagt faldende fra at udgøre omkring 6-7 pct. for 10 år siden til i de seneste par år kun at være omkring 4-5 pct.

Ud fra referencegruppens eksportstørrelse og vækst de seneste år er det vurderingen, at mulighederne for Vietnam som fremtidig eksportmarked (også for danske virksomheder), ser gunstige ud.

Mulighederne beskrives nærmere i de efterfølgende sektorrelaterede afsnit.

Danmarks vareeksport til Vietnam i mill. kr. og sammenholdt med andre EU-landes vareeksport til Vietnam, 2000-2011

Note: Referencegruppen: Belgien, Østrig, Tyskland, Nederlandene, Finland og Sverige

2. Muligheder og udfordringer i Vietnam

Vietnam byder på en række muligheder og udfordringer for danske virksomheder, der forsøger at komme ind på markedet. En række af udfordringerne er velkendte for vækstøkonomierne, bl.a. markedsadgangsbarrierer, utilstrækkelig infrastruktur, manglende håndhævelse af intellektuelle rettigheder etc. Mulighederne består især i den øgede offentlige og private efterspørgsel efter udenlandske kompetencer og tjenesteydelser på områder, hvor dansk erhvervsliv har klare kompetencer, og hvor der kan tages afsæt i et allerede solidt funderet samarbejde mellem Danmark og Vietnam.

De politiske relationer mellem Danmark og Vietnam er styrket gennem de senere år. Der er etableret et direkte samarbejde mellem den vietnamesiske Nationalforsamling og Folketinget. På myndighedsniveau er der ikke mindst gennem udviklingsbistandsprogrammerne skabt tætte kontakter til ministerier og lokale myndigheder inden for en række centrale samfundsområder. Vigtigheden af at pleje de politiske relationer og netværk til myndigheder fremadrettet er af stor betydning for at varetage danske kommercielle interesser.

Dansk erhvervsliv har et godt udgangspunkt for at drage fordel af vækstmulighederne i Vietnam og er godt repræsenteret med store danske virksomheder samt med et større antal små og mellemstore virksomheder. Virksomhederne repræsenterer produktion, salg og service til det lokale marked og eksportmarkederne. Hermed er der allerede indhøstet en lang række erfaringer om muligheder og udfordringer for dansk erhvervsliv. Med henblik på at lette adgangen for danske virksomheder til at trække på den erfaring etableres et ”advisory board” bestående af lokalt baserede repræsentanter for dansk erhvervsliv, der kan supplere ambassadens rådgivningsydelser med sparring vedr. de konkrete erfaringer med etablering og drift af virksomhed i Vietnam.

Regeringen vil fremme synergien mellem udviklingsbistanden og de kommercielle indsatser i Vietnam med henblik på at øge kendskabet til danske styrkepositioner. Det vil ske ved at målrette erhvervsinstrumenterne til understøttelse af aktiviteter, navnlig på det grønne område, hvor danske virksomheder kan byde ind med kompetencer og erfaring.

Dansk erhvervsliv står overfor en række udfordringer i forbindelse med opstart og tilstedeværelse på det vietnamesiske marked. Det gælder bl.a. i forhold til lovgivningskravene, der gør det tidskrævende at indhente de fornødne tilladelser knyttet til virksomhedsetablering, produktregistrering etc. Hertil kommer, at korruption er udbredt, og mange danske virksomheder støder på problemstillingen. Det er derfor uhyre vigtigt at have formuleret en klar politik på området.

Det vietnamesiske marked er kendetegnet ved høje adgangsbarrierer og komplicerede regulatoriske forhold inden for en række sektorer defineret som værende af særlig national strategisk interesse. Det gælder bl.a. inden for energisektoren, lægemiddelindustrien, fødevareindustrien og uddannelse.

Endvidere er der udfordringer forbundet med håndhævelse af intellektuelle rettigheder (IPR). Vietnam har ganske vist en lovgivning på plads, der muliggør sanktioner i tilfælde af krænkelse af intellektuelle rettigheder, men lange sagsgange gør det vanskeligt i praksis at retsforfølge den krænkende part. Regeringen vil derfor sætte ind med øget IPR- rådgivning til danske virksomheder.

På trods af massive investeringer i infrastruktur har den vietnamesiske regering haft vanskeligt ved at følge med den hastige økonomiske vækst og de krav, det stiller til udbygning af infrastruktur og energiforsyning. Udfordringerne på infrastrukturuområdet giver dermed også nogle

muligheder for udenlandske investorer i lyset af kapitalbehovet og behov for tilførsel af teknologi.

Den vietnamesiske regering har udpeget skibsbygning som et af de strategisk vigtigste erhverv for Vietnam, hvilket er relevant for Danmark som en af de førende nationer for skibsbygningsteknologi. Både i forhold til produktionsmetoder og teknologi til skibe og offshoreaktiviteter.

Potentielle markedsmuligheder for danske maritime virksomheder i forhold til den vietnamesiske skibsbygningsindustri vil løbende være under observation under hensynstagen til den usikkerhed, der aktuelt præger den vietnamesiske skibsbygningsindustri.

Endelig er Vietnams uddannelsessystem utidssvarende med pensum og indlæringsmetoder, der ikke afspejler virksomhedernes krav til jobkandidater. Det betyder, at mange

virksomheder må allokere betydelige ressourcer i oplæring af medarbejdere.

Regeringen vil arbejde på at reducere barriererne for dansk erhvervsliv i Vietnam. Det vil især ske i regi af EU markedsadgangskomiteen samt i Joint Trade Commission, der fremover forankres på politisk niveau. Det vil bidrage til en styrkelse af de handelsmæssige relationer på højeste niveau og sikre politisk bevågenhed om danske mærkesager. Endvidere vil Danmark tage aktiv del i udformningen af EU's holdning i de netop påbegyndte forhandlinger med Vietnam om en frihandelsaftale.

Med udgangspunkt i regeringens overordnede vækstmarksstrategi og blik for de muligheder, der er særligt gældende på det vietnamesiske marked, har regeringen valgt at fokusere på en række sektorer i Vietnam, der vil blive gennemgået yderligere i de efterfølgende afsnit.

3.

Grøn vækst

Vietnams økonomiske udvikling fra et landbrugs- til et industrisamfund udfordrer miljø- og energiområdet. Ikke mindst energiforbruget er vokset betydeligt, og energiefterspørgslen ventes at blive tredoblet frem mod 2030. Den vietnamesiske regering planlægger investeringer på energiområdet i størrelsesordenen 49 mia. USD i perioden 2011-2020. Samtidig er Vietnam ét af de lande i verden, som er mest sårbare overfor de negative effekter af klimaforandringer.

Den vietnamesiske regering er bevidst om udfordringerne og har vedtaget The Vietnam Green Growth Strategy som en langsigtet strategi for øget anvendelse af vedvarende energi og energieffektivitet. Implementeringen af strategien hæmmes af begrænset ekspertise og økonomiske ressourcer samt subsidierede energipriser. Sidstnævnte forventes dog harmoniseret med verdensmarkedspriserne i medfør af WTO-aftalen.

Som led i den vietnamesiske regerings bestræbelser på energiområdet er bl.a. vedtaget en målsætning om, at vedvarende energi skal udgøre 5,6 pct. af det totale energiforbrug inden 2020 og 9,4 pct. inden 2030. Der er især fokus på solenergi, vind, biogas og biomasse. Der er etableret incitamentsordninger for vindprojekter, og det er planen at lignende ordninger skal iværksættes for andre vedvarende energikilder.

I forhold til energieffektivitet iværksatte regeringen i 2011 Law on Energy Saving and Efficiency. Loven opstiller specifikke energisparemål for udvalgte typer af industri-, forsynings- og transportvirksomheder. Eftersom industrien

står for ca. 45 pct. af det totale energiforbrug, er der gode muligheder for at indarbejde mere effektive og grønne teknologier i den vietnamesiske industri. Energieffektiviseringer støttes af offentlig-private investeringsfonde.

Danmark har siden 2009 støttet Vietnam National Energy Efficiency Programme (VNEEP). I forlængelse af den indsats planlægger Danmark at støtte Vietnam under Klimapuljens globale ramme med underskrivelse af et energisektorprogram, som har til formål at fremme energieffektivitet i små og mellemstore virksomheder samt i bygninger for derigennem at fremme landets omstilling til et lavemissionssamfund.

Endvidere er et myndighedssamarbejde mellem Danmark og Vietnam under opbygning. Danmark ønsker med samarbejdet at bidrage til at skabe en holdbar udviklingsbane for den vietnamesiske energisektor gennem udbredelse af kendskabet til de unikke danske politiske og regulatoriske erfaringer på det energipolitiske område. Konkret vil fagligt underbygget rådgivning om udbygning af vedvarende energi og energieffektivitet blive tilvejebragt gennem samarbejde med Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, herunder Energistyrelsen.

Den danske støtte skal fremme kapacitetsopbygning, konkrete energibesparelser og emissionsreduktioner samt fremme regeringssamarbejde. Samarbejdet kan også være medvirkende til at synliggøre Danmarks styrkeposition indenfor grønne løsninger.

Vand- og spildevandsområdet udgør også et indsatsområde for den vietnamesiske regering. Her er der behov for at forbedre vandkvaliteten samt reducere spild på vandledningsnettet. Spildevands- og affaldshåndtering er ligeledes et voksende problem for vandmiljøet og befolkningens sundhedstilstand, idet hovedparten af spildevand fra husholdninger og industri ledes direkte ud i floder.

Danmark og Vietnam underskrev i november 2011 en fælleserklæring (Joint Declaration) i forbindelse med H.K.H. Kronprinsens besøg. Fælleserklæringen tager sigte på at etablere et partnerskab mellem Danmark og Vietnam inden for klima, energi, miljø og grøn vækst. Dette er i tråd med, at Danmark som led i udfasningen af udviklingsbistanden bl.a. fokuserer på at sikre en social ansvarlig og grøn vækst samt imødegå klimaforandringer. Fælleserklæringen udgør et første skridt mod den dansk-vietnamesiske partnerskabsaftale, som ventes indgået i 2013.

Udsigten til fortsat høj økonomisk vækst, stigende industriproduktion og fortsat urbanisering kombineret med Vietnams betydelige investeringer i energi- og klimaudfordringer giver store muligheder indenfor en række grønne vækstsektorer og åbner derved interessante perspektiver for danske virksomheder. Markedet er dog fortsat umodent, og derfor bør danske virksomheder anlægge en langsigtet strategi for markedstilgangen.

Regeringen vil

- På det politiske niveau sikre at danske erfaringer inden for grønne rammebetingelser bliver udvekslet med vietnamesiske beslutningstagere.
- Synliggøre danske kompetencer og løsninger inden for 1) vedvarende energi, 2) energieffektivitet 3) affaldshåndtering/ressourceeffektivitet samt 4) vandforsyning og spildevand gennem målrettede erhvervsfremstød, projekter og generel markedsføring.
- Fremme kapacitetsopbygning inden for grøn vækst hos vietnamesiske myndigheder gennem støtte til det nationale klimaprogram og det nationale program for vand og sanitet i landdistrikter.
- Gennem Danida Business erhvervsinstrumenterne finansiere grønne investeringer og grønne partnerskaber mellem danske og vietnamesiske virksomheder.
- Bruge Danmarks energipolitiske kompetencer til aktivt at fremme grøn omstilling i Vietnam gennem myndighedssamarbejde, der kan udbrede kendskab til danske politiske og regulatoriske erfaringer.
- Arbejde for en styrket markedsføring af danske grønne løsninger samt for at fremme kendskab til danske kompetencer inden for energieffektivitet.
- Fremme energieffektivitet i den vietnamesiske bygningssektor med fokus på udvikling og implementering af energikrav i nybyggeri og forberedelse af muligt demonstrationsbyggeri, som kan medvirke til at øge kendskab til energieffektive danske løsninger.

4. Landbrug, fiskeri og fødevarer

Landbrugs- og fiskerierhvervenes store betydning for den vietnamesiske økonomi i form af jobskabelse og eksportindtægter gør, at det er et erhverv, som har den vietnamesiske regerings bevågenhed i forhold til at sikre fremtidig vækst.

Inden for fiskerisektoren har Danmark som nævnt gennem udviklingsbistanden medvirket til at forbedre indtægtsgrundlaget for fattige befolkningsgrupper gennem støtte til en bæredygtig udvikling af akvakultur/dambrug samt til kvalitetsforbedring og markedsføring af fiske-

riprodukter. Det har været en væsentlig forudsætning for den markante stigning i Vietnams eksport af fisk og skaldyr, der steg fra ca. 550 mio. USD i 1995 til mere end 6 mia. USD i 2011.

Vietnam har oplevet høj vækst i eksporten af landbrugs- og fiskeriprodukter gennem de seneste år, og inden for nogle produkter er Vietnam nu blandt verdens absolut førende eksportører. Det gælder bl.a. peber, cashewnødder, ris, kaffe samt fisk/skaldyr. Eksporten er i dag primært kendetegnet ved uforarbejdede råvarer, og her ønsker den vietnamesiske regering at bevæge sig i retning af en højere grad af forædling med henblik på at øge afsætningsmulighederne lokalt såvel som på de udenlandske markeder. For så vidt angår sidstnævnte er man særligt interesseret i at øge eksporten til de mere krævende markeder i forhold til kvalitet og fødevarer sikkerhed som f.eks i USA og Europa.

Der er således behov for store investeringer i højteknologisk produktionsudstyr med henblik på at øge produktiviteten og højne kvaliteten af produkterne. Her er der på kort sigt fortsat tale om en begrænset efterspørgsel fra mellemstore og større vietnamesiske virksomheder, der producerer høj kvalitetsprodukter, men markedet for højteknologisk udstyr forventes at vokse i årene fremover tilskyndet af bl.a. den vietnamesiske regerings bestræbelser på at støtte udviklingen af fødevarer sektoren.

Den øgede levestandard betyder også, at der stilles højere krav til kvalitet og fødevarer sikkerhed. Udbuddet af importerede fødevarer og specialprodukter vokser i takt med, at detailhandelsbilledet i Vietnam er under forandring. Der ses et stigende antal super/hypermarkeder under

opførelse, men distributions- og infrastrukturen er fortsat underudviklet og udgør dermed en udfordring for udenlandske mærkevarers indtog på markedet.

Det skal holdes op imod den fordel, der vil være ved at gå ind på et marked i vækst, og hvor markedet sammenlignet med mange af de omkringliggende lande i regionen generelt set endnu ikke er kendetegnet ved så stor konkurrence.

Regeringen vil

- Markedsføre dansk teknologi og viden inden for landbrug, fiskeri, fødevarer og fødevarer teknologi gennem dialog med myndigheder, erhvervsfremstød, målrettede B-B-møder etc.
- Udbygge det eksisterende samarbejde med de vietnamesiske fødevarer myndigheder til også at omfatte områder som fødevarer sikkerhed, miljøbeskyttelse samt energieffektivitet.
- Arbejde for at fjerne tekniske handelshindringer på fødevarer området, herunder i regi af EU-Vietnam frihandelsforhandlingerne.
- Støtte etableringen af et dansk-vietnamesisk partnerskab inden for akvakultur (VIDATEC) med sigte på videns- og teknologioverførsel til understøttelse af en bæredygtig akvakultur industri.

5. Sundhed og velfærd

Vietnam har i dag et underudviklet sundhedssystem, og med en voksende befolkning kombineret med stigende velstand står sektoren over for store udfordringer. Det er vurderingen, at udgifterne på sundhedsområdet vil stige fra knap 7 mia. USD i 2010 til ca. 11-12 mia. USD i 2015.

Lægemiddelindustrien i Vietnam har svært ved at konkurrere med udenlandske produkter, og den indenlandske produktion dækker kun 50 pct. af hjemmemarkedets efterspørgsel. Markedet er endvidere kendetegnet ved mange produkter, der ikke lever op til lovgivningens krav.

Den vietnamesiske befolkning efterspørger i stigende grad udenlandske produkter af høj kvalitet, og forbruget forventes at stige i årene fremover. Vietnam vil indtage en vigtig rolle som afsætningsmarked for den farmaceutiske industri, så allerede nu bør danske virksomheder overveje at indlede registrering af deres produkter.

Markedet for medico udstyr forventes at fordobles fra 599 mio. USD i 2011 til 1,2 mia. USD i 2016. Meget af det eksisterende udstyr er forældet, og der er stort behov for en modernisering af udstyr og indførelse af nye behandlingsformer.

Afsætningen af udstyr finder sted på fire områder: 1) hospitaller der står for ca. 70 pct. af afsætningen, 2) udenlandsk ejede sundhedsklinikker, 3) lokale privatejede sundhedsklinikker og 4) forskningsinstitutioner. Den indenlandske

produktion er næsten ikke-eksisterende, og det meste medico udstyr bliver importeret fra udlandet.

Afsætningsmulighederne for dansk medico udstyr forventes at være gode i årene fremover, idet hele sundhedssektoren står over for en gradvis udskiftning af det eksisterende udstyr.

Der eksisterer en række adgangsbarrierer for udenlandske lægemiddelsvirksomheder, bl.a. legale handelsbarrierer i form af en kompleks prispolitik, der favoriserer lokale producenter.

Regeringen vil

- Ved FTA-forhandlingerne mellem EU og Vietnam bl.a. arbejde for, at europæiske farmaceutiske produkter får nemmere adgang til det vietnamesiske marked.
- Invitere en højtstående delegation fra det vietnamesiske sundhedsministerium til Danmark for at øge kendskabet til den danske/europæiske regulering af lægemidler og medico udstyr.
- Arbejde for en styrket markedsføring af danske sundheds- og velfærdsløsninger.

6. Uddannelse

Uddannelsessystemet i Vietnam består fortrinsvis af et statskontrolleret netværk af skoler, universiteter og colleges, og generelt trænger det vietnamesiske uddannelsessystem til grundlæggende reform på alle niveauer.

Det mangelfulde uddannelsessystem i Vietnam betyder, at der inden for en række sektorer er mangel på kvalificerede medarbejdere. Det gælder både i forhold til faglærte arbejdere, hvor de erhvervsrettede uddannelser er utilstrækkelige, men også i forhold til kandidater til mellemleder-/lederjobs. Blandt danske virksomheder i Vietnam nævnes manglen på kvalificerede medarbejdere som én af barriererne ved at drive virksomhed i Vietnam. Der ligger heri en mulighed for at etablere partnerskaber

mellem de virksomheder, som oplever skills mismatch, vietnamesiske erhvervsskoler og danske tekniske skoler med henblik på at etablere kapacitetsopbygning i det vietnamesiske erhvervsskolesystem. En anden mulighed er for danske tekniske skoler at etablere sig med selvstændige fysiske enheder i Vietnam baseret på efterspørgslen blandt virksomhederne. Begge muligheder forudsætter et tæt samarbejde med såvel vietnamesiske myndigheder på både centralt og lokalt plan som vietnamesiske skoler og uddannelsesinstitutioner.

En øget synlighed for danske videregående uddannelsesinstitutioner og sektorens brede uddannelsesstilbud til vietnamesiske institutioner og studerende kan endvidere have

betydning for fremtidige samarbejds- og eksportaftaler og understøtte danske virksomheders lokale engagement.

I takt med den stigende velstand øges efterspørgslen på uddannelser af høj kvalitet. I de senere år er der etableret et parallelt privatfinansieret uddannelsessystem - ofte i partnerskaber med udenlandske uddannelsesinstitutioner. Desuden sender et stigende antal vietnamesiske forældre deres børn til udlandet for at studere.

Vietnam er derfor et vigtigt potentielt partnerland for Danmark, når der skal fokuseres på eksport af dansk uddannelsesekspertise. I december 2010 blev der underskrevet et Memorandum of Understanding med henblik på at styrke samarbejdet på uddannelsesområdet mellem Vietnam og Danmark inden for bl.a. erhvervsuddannelser, videregående uddannelser og efter- og videreuddannelse på områder såsom bæredygtighed, pædagogik, ingeniør- og plejesektoren. Danmark assisterer ligeledes Vietnam med en curriculum reform på grundskoleområdet.

Professionshøjskolerne har i de senere år været fagligt aktive i Vietnam og arbejder bl.a. med at videreudvikle curriculum og pædagogiske metoder og efteruddanne undervisere i landet. Interessen for at indgå i partnerskaber med vietnamesiske uddannelsesinstitutioner er voksende både med henblik på at eksportere danske undervisningssystemer og kurser til studerende ved vietnamesiske uddannelsesinstitutioner, lærerudveksling samt at sende danske studerende på praktikophold i Vietnam.

Dansk uddannelsesekspertise vurderes at have rigtig gode muligheder inden for de tekniske erhvervsuddannelser, erhvervsakademiuddannelser, professionsbachelor-uddannelser og voksenuddannelse generelt.

Regeringen vil

- Indgå en dialog med de vietnamesiske myndigheder om forbedring af de politiske rammebetingelser på uddannelsesområdet.
- Følge op på det dansk-vietnamesisk Memorandum of Understanding fra 2010 på uddannelsesområdet, herunder muligheden for at videreudvikle potentialet for uddannelsessamarbejder for de danske professionshøjskoler, erhvervsakademier, tekniske skoler, VUC og AMU.
- Undersøge muligheden for en sektorbåret interesse for etablering af netværk blandt danske undervisningsinstitutioner (universiteter, kunstneriske uddannelsesinstitutioner, professionshøjskoler, erhvervsakademier, tekniske skoler, VUC og AMU) og virksomheder med erfaring og interesse for Vietnam, blandt andet med henblik på at fremme eksport af dansk uddannelse og uddannelsesekspertise til Vietnam gennem et tæt samarbejde med danske og vietnamesiske uddannelsesinstitutioner samt relevante danske og vietnamesiske myndigheder.
- Arbejde aktivt på at facilitere fortsat samarbejde mellem danske og vietnamesiske videregående uddannelsesinstitutioner.

7. Corporate Social Responsibility

Danske virksomheder i Vietnam har grundlæggende været gode til at integrere Corporate Social Responsibility (CSR) i deres forretningsstrategier for Vietnam, og den fremtrædende danske rolle inden for CSR er anerkendt i det vietnamesiske samfund.

Danske virksomheder efterspørger information og viden om, hvordan det sikres at lokale underleverandører implementerer grundlæggende CSR-principper. Der er et ønske fra de danske virksomheder om, at CSR-principperne indarbejdes i hele deres værdikæde.

Fra vietnamesiske myndigheder og erhvervsliv kan der også registreres en øget interesse for CSR som redskab til at få landets virksomheder til at udvise samfundsansvarlig adfærd, og der er generelt en åbenhed over for at lære af de danske erfaringer. Flere større vietnamesiske virksomheder erkender, at efterlevelse af CSR-principperne er nødvendige, hvis de skal konkurrere på eksportmarkederne.

Erhvervs- og Vækstministeriet har sammen med Udenrigsministeriet i 2012 iværksat et projekt for ansvarlig leverandørstyring med fokus på en række asiatiske vækstmarkeder.

Vietnam har været et af de førende lande i dette projekt, som forventes at fortsætte i de kommende par år.

Indsatsen fra dansk side indtil 2015 fokuserer på, at danske virksomheder integrerer CSR i hele deres værdikæde gennem samarbejde med myndigheder, virksomheder og NGO'er. Der vil være fokus på yderligere udbredelse af samfundsansvarlig adfærd gennem seminarer, kontakt til myndigheder og erhvervsliv samt vietnamesisk presse. Ambassadens introduktion på workshops i foråret 2012 af bl.a. CSR-Kompasset til de danske virksomheder har givet disse et nyt værktøj i denne forbindelse.

Ambassadens rådgivning af de enkelte virksomheder vil bl.a. omfatte disses lokale CSR-strategi, ansvarlig leverandørstyring, samarbejdet med virksomhedens lokale interessenter samt CSR i politiske og sociale analyser. Desuden vil der blive fulgt op på konklusionerne fra det danske EU-formandskab, hvor der bl.a. lægges vægt på FN's nye principper om erhvervsliv og menneskerettigheder.

Med regeringens lancering af en mæglings- og klageinstitution for ansvarlig virksomhedsadfærd kan virksomheder blive indklaget for overtrædelser af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Det forventes derfor, at danske virksomheder, der opererer i Vietnam, får øget behov for at etablere strukturer til at styrke ansvarlig virksomhedsadfærd internt og i relation til deres samarbejdspartnere.

Regeringen vil

- Markedsføre og implementere FN principper om menneskerettigheder og erhvervsliv i forbindelse med det generelle CSR-arbejde, såvel i forhold til danske virksomheder og inden for EU-kredsen samt i forhold til vietnamesiske myndigheder og virksomheder.
- Gennem vietnamesisk presse markedsføre dansk erhvervsliv som et af de førende inden for CSR i praksis.
- Overfor vietnamesiske myndigheder og erhvervsliv understrege vigtigheden af CSR som en del af det vietnamesiske samfund samt erhvervsliv. Dialogen med de vietnamesiske myndigheder vil tage udgangspunkt i konkrete danske erfaringer såvel fra Danmark som i erhvervssektorsamarbejdet i Vietnam.
- Integrere CSR-budskaber i forbindelse med erhvervsfremstød såvel overfor vietnamesisk erhvervsliv som over for myndigheder samt uddannelses- og forskningsinstitutioner.
- Lancere mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd. Mæglings- og klageinstitutionen skal behandle sager om brud på OECD's retningslinjer samt informere om institutionen og OECD's retningslinjer over for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

ANNEX: Handlingsplan

Nedenstående handlingsplan sammenfatter konkrete tiltag og aktiviteter med henblik på yderligere at fremme dansk-vietnamesisk samhandel og investeringer.

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Grøn vækst – generelt			
Relevante ministerier	Gennemførelse af officielle besøg og besøg på embedsmandsniveau med vægt på grøn vækst.	Øget kendskab til de politiske rammebetingelser for udvikling af grøn vækst.	Løbende
Udenrigsministeriet	Etablering af grønne partnerskaber mellem danske og vietnamesiske virksomheder gennem Danida Business erhvervsinstrumenterne.	Sikre fodfæste og markedsadgang for danske virksomheder inden for grøn vækst.	2012 - 2015

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Grøn vækst – vand			
Miljøministeriet	Udbygge kontakter til vietnamesiske beslutningstagere samt øvrige aktører inden for vandsektoren.	Øget kendskab til danske kompetencer inden for vandteknologi samt øget eksport.	Løbende
Miljøministeriet	Arbejde for gennemførelse af pilotprojekt inden for Non Revenue Water mellem Hanoi og København.	Bedre kendskab til danske kompetencer inden for vandteknologi samt øget eksport.	2012 - 2014
Udenrigsministeriet	Gennemførelse af projekter inden for spildevand i en række provinser i Vietnam.	Øget kendskab til danske kompetencer inden for spildevand samt øget eksport.	Løbende

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Grøn vækst – vedvarende energi			
Udenrigsministeriet	Udbygge kontakter til vietnamesiske myndigheder og erhvervsliv, herunder undersøge mulighederne for finansiering til fremme af danske vindmøllekompetencer i Vietnam.	Øget eksport af dansk vindmølleteknologi.	2012 - 2015
Udenrigsministeriet	Afholdelse af seminarer om dansk vindmølleteknologi.	Øget eksport af dansk vindmølleteknologi.	Løbende
Udenrigsministeriet	Gennemførelse af to pilotprojekter inden for solpumper hhv. i det sydlige Vietnam og i det nordlige Vietnam.	Øget efterspørgsel efter solteknologi, hvor Danmark har stærke kompetencer.	2013 - 2015

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Grøn vækst – energieffektivitet			
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet	Underskrivelse af aftale om energisektorprogram og efterfølgende implementering af støtte til energieffektivitet i små og mellemstore virksomheder og i bygningssektoren.	Fremme af energieffektivitet i industri og byggeri samt kendskab til danske kompetencer inden for energieffektivitet.	2012-2015
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet	Forberedelse af muligt demonstrationsbyggeri under nyt program for støtte til energieffektivitet med henblik på at illustrere relevante løsninger både ift. design af bygninger og enkeltkomponenter.	Øge kendskab til danske kompetencer inden for energieffektive løsninger.	2013-2015
Udenrigsministeriet	Gennemførelse af stakeholder seminarer vedrørende energieffektivitet inden for byplanlægning samt byggeri i samarbejde med danske virksomheder og uddannelsesinstitutioner.	Bedre kendskab til danske kompetencer inden for energieffektivitet samt øget eksport	2013
Grøn vækst – affaldshåndtering - ressourceeffektivitet			
Udenrigsministeriet	Udbygge kontakter til vietnamesiske myndigheder og erhvervsliv samt undersøge mulighederne for finansiering til fremme af danske kompetencer indenfor ressourceeffektiv affaldshåndtering i Vietnam.	Bedre kendskab til danske kompetencer inden for affaldshåndtering samt øget eksport.	Løbende
Udenrigsministeriet	Gennemførelse af studietur inden for affaldshåndtering for danske virksomheder.	Øget kendskab til danske kompetencer inden for affaldssortering.	2013

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Landbrug, fiskeri og fødevarer			
Fødevareministeriet Udenrigsministeriet	Besøg af den vietnamesiske landbrugsminister til Danmark, bl.a. i samarbejde med FOOD.	Øget kendskab til dansk fødevarestandard, fiskeri samt promovering af Danmark som hub for vietnamesisk fiskeriekseport til Europa.	2013-2014
Fødevareministeriet Fødevarestyrelsen	Som et led i konkrete handelsfremmende aktiviteter søge at gennemføre tekniske besøg af vietnamesiske embedsmænd med fokus på fødevaresikkerhed og veterinære forhold. Indgåelse af samarbejdsaftale, hvis det er relevant for at fremme eksport af fødevarer og fødevareteknologi og udstyr.	Høj kendskabsgrad til danske veterinære standarder og fødevaresikkerhed med henblik på at udbygge danske virksomheders markedsadgang for fødevarer og slagteriudstyr.	Løbende
Fødevareministeriet Udenrigsministeriet	Arbejde for fjernelse af tekniske handelshindringer på fødevareområdet i forbindelse med FTA-forhandlingerne.	Bedre markedsadgang for danske fødevarer.	Løbende
Udenrigsministeriet	Gennemførelse af eksportfremstød inden for udstyr og teknologi til svineproduktion og slagterier i samarbejde med erhvervet/relevante organisationer.	Bedre markedsadgang for dansk teknologi og knowhow.	2013/2014
Udenrigsministeriet	Gennemførelse af eksportfremstød for fødevarer i samarbejde med erhvervet/relevante organisationer.	Øget salg af danske fødevarer.	2014
Miljøministeriet	Etablering af et dansk-vietnamesisk partnerskab inden for akvakultur (VIDATEC).	Øget kendskab til og eksport af dansk miljøteknologisk udstyr og knowhow til bæredygtig akvakultur.	2012 - 2014

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Sundhed og velfærd			
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse	Udbygge kontakter på højt niveau blandt vietnamesiske sundhedsmyndigheder, herunder besøg af den vietnamesiske sundhedsminister i Danmark, bl.a. i samarbejde med sundheds- og velfærdsconsortiet.	Synliggørelse af danske kompetencer på sundheds- og velfærdsområdet.	2014
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse Udenrigsministeriet	Arbejde på fjernelse af tekniske handelshindringer på sundhedsområdet.	Bedre markedsadgang for danske lægemiddelprodukter.	Løbende
Udenrigsministeriet	Etablering af netværk for danske farmaceutiske virksomheder med interesse for Vietnam.	Øget eksport af danske farmaceutiske produkter.	2014

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Uddannelse			
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser Udenrigsministeriet	Indgå en dialog med de vietnamesiske myndigheder om forbedring af de politiske rammebetingelser på uddannelsesområdet.	Fjernelse af barrierer for danske uddannelsesaktiviteter i Vietnam i henhold til vietnamesisk lovgivning og praksis samt bedre grundlag for udveksling af viden.	2012-2013
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Opfølgning på dansk-vietnamesisk MoU, bl.a. i relation til afdækning af potentialet for videregående uddannelsessamarbejder i Vietnam.	Styrket samarbejde på uddannelsesområdet, understøtte videndeling, fælles aktiviteter og øget mobilitet af studerende og undervisere.	Løbende
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Undersøge muligheden for en sektorbåret interesse for etablering af netværk blandt danske undervisningsinstitutioner og virksomheder med erfaring og interesse for Vietnam.	Eksport af dansk uddannelse og uddannelsesekspertise til Vietnam.	Løbende
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Arbejde aktivt for at facilitere fortsat samarbejde mellem danske og vietnamesiske videregående uddannelsesinstitutioner.	Styrket samarbejde på uddannelsesområdet.	Løbende

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Corporate Social Responsibility			
Erhvervs- og Vækstministeriet Udenrigsministeriet	CSR vurderinger af udvalgte danske virksomheder i Vietnam.	Bedre indarbejdelse af CSR-principperne hos danske virksomheder i Vietnam.	2012 -2013
Erhvervs- og Vækstministeriet Udenrigsministeriet	Markedsføring af Danish Responsibility-projektet herunder også ved erhvervsfremstød.	Markedsføring af danske virksomheder med en stærk samfundsansvarlig profil.	Løbende
Erhvervs- og Vækstministeriet Udenrigsministeriet	I samarbejde med Ministry of Labour, War, Invalids and Social Affairs gennemføres oplysningsseminar om CSR-principperne over for vietnamesiske virksomheder.	Bedre indarbejdelse af CSR-principperne hos vietnamesiske virksomheder.	2013
Erhvervs- og Vækstministeriet Udenrigsministeriet	Lancering af mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.	Bedre indarbejdelse af CSR-principperne hos danske virksomheder i Vietnam	Løbende

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Andre tiltag			
Kulturministeriet	Gennemførelse af besøgsprogrammer i Danmark for vietnamesiske kulturelle nøgleaktører.	Øget kendskab til de centrale aktører med henblik på styrket, fremtidigt kultursamarbejde og -udveksling.	2013 og frem
Erhvervs- og Vækstministeriet Udenrigsministeriet	Rådgivning af danske virksomheder om IPR-rettigheder i Vietnam i samarbejde med Patent- og Varemærkestyrelsen.	Sikre danske produkters rettigheder i Vietnam.	Løbende
Udenrigsministeriet	Etablering af et "Advisory Board" bestående af lokale danske virksomhedsrepræsentanter.	Adgang for danske virksomheder til praktiske erfaringer med virksomhedsetablering og drift i Vietnam.	2013
Udenrigsministeriet	Tilbyde one-gate-entry konceptet med inkubator facilitet i Ho Chi Minh City og Hanoi.	Lettere etableringsbetingelser for danske virksomheder.	2013
Udenrigsministeriet	I regi af FTA forhandlingerne afholde jævnlige møder med danske virksomheder for at indhente danske synspunkter på handelsbarrierer.	Gøre danske synspunkter gældende i regi af FTA-forhandlingerne i forhold til fjernelse af handelsbarrierer.	Løbende
Udenrigsministeriet	Indsamle danske synspunkter til brug for forhandlingerne om en ASEAN-frihandelszone fra 2016.	Fjernelse af handelsbarrierer.	2015
Udenrigsministeriet	Større internationale projekter i vækstmarkeder kræver muskler og tidlig identifikation. Eksportrådet vil hjælpe virksomhederne til at levere systemløsninger af skræddersyede danske kompetencer i en strategisk virksomhedsalliance, hvor store virksomheder trækker SMV'erne med sig.	Der etableres en strategisk virksomhedsalliance inden for en af regeringens prioritetsektorer med henblik på at bearbejde konkrete forretningsmuligheder på markedet.	Etableres i 2013 og frem

Vækstmarkedsstrategi – Vietnam

2012/2013:6

Såfremt spørgsmål kan henvendelse rettes til:

Erhvervs- og Vækstministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf. : +45 33 92 33 50

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf.: +45 33 92 00 00

Elektronisk publikation

978-87-92985-03-3

Design

e-Types & India

Foto

Thomas Bo Pedersen
samt fotos fra Danmarks ambassade i Vietnam

Web

Publikationen kan hentes på
www.um.dk og www.evm.dk